

รศ.ประเสริฐ คำรงค์ชัย

บทที่ 7 ความเสียดทาน

ความเสียดทาน

เป็นพฤติกรรมของแรง ที่ต้านทานการเคลื่อนที่ของวัตถุ 2 อันที่สัมผัสกัน แรงเสียดทานจะเกิดที่จุดสัมผัส

เนื้อหา

7.1 คำนำ

7.2 กฎของความเสียดทานแห้ง

7.3 มุมของความเสียดทาน

7.4 ปัญหาซึ่งเกี่ยวกับความเสียดทานแห้ง

7.5 ลิม

7.6 Square-thread Screw

7.7 ความเสียดทานของสายพาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเกิดแรงเสียดทาน
ต้านทานการเคลื่อนที่ของวัตถุ 2 ชั้น

สามารถหาค่าแรงกระทำ
น้อยที่สุดที่จะเอาชนะแรงเสียดทาน

หรือแรงมากที่สุด
ที่วัตถุจะไม่ลื่นไถลไปจากกัน

บทที่ 7 ความเสียดทาน (Friction)

7.1 ชนิดความเสียดทาน

1. ความเสียดทานแห้ง (Dry or Coulomb Friction)
2. ความเสียดทานของ ของไหล (Fluid Friction)

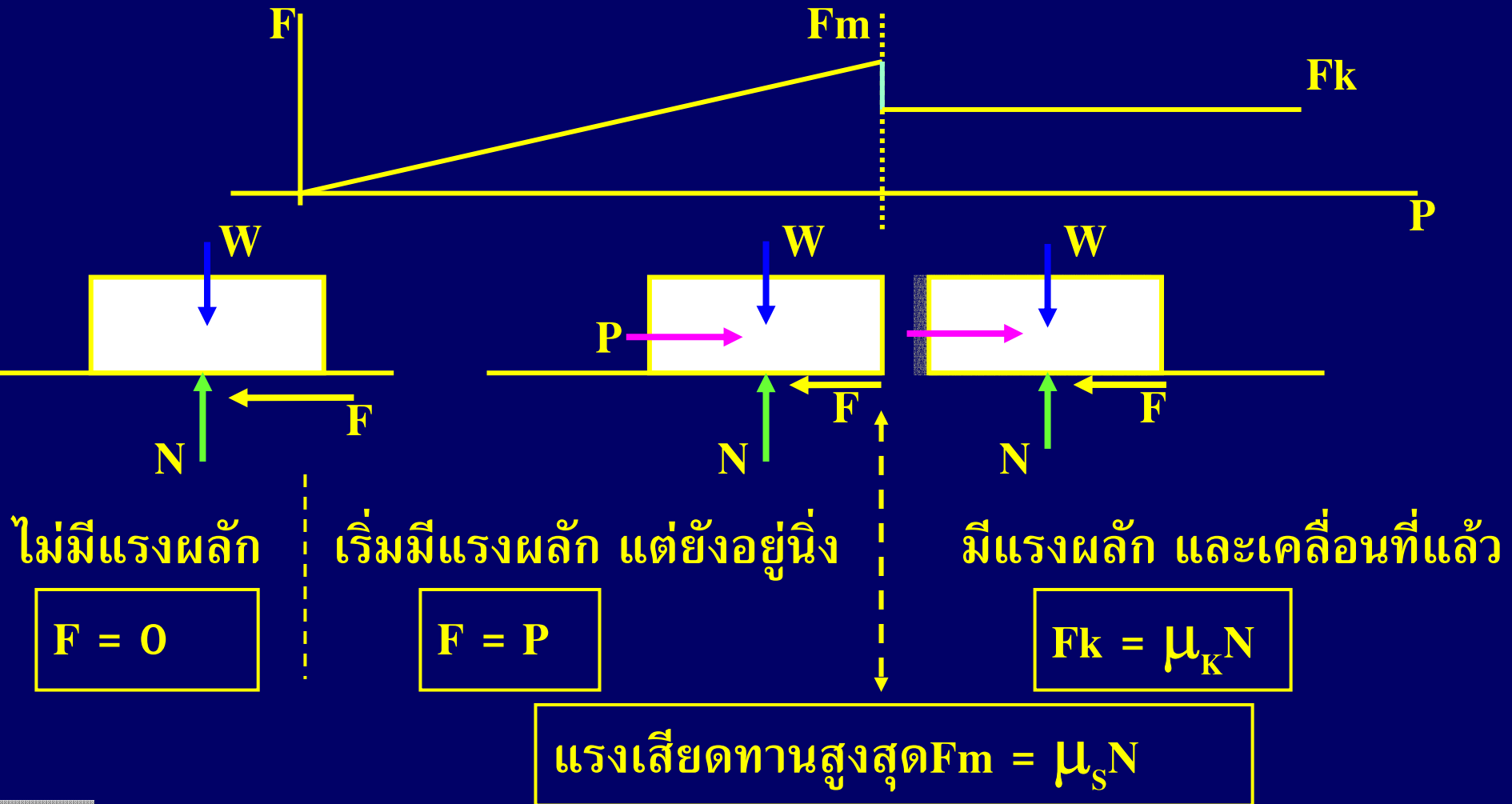
7.2 กฎของความเสียดทานแห้ง

ความเสียดทานแห้งมี 2 ประเภท ดังนี้

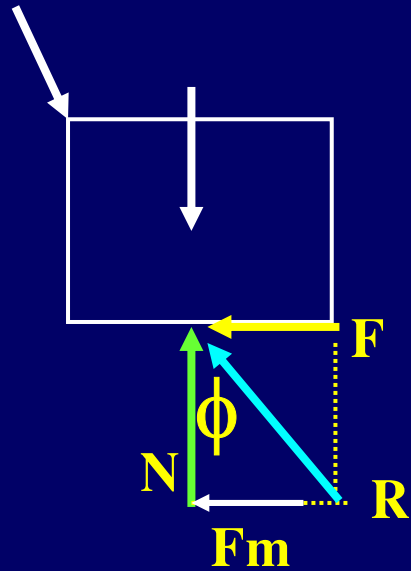
1. ความเสียดทานสถิตย์ Static Friction
2. ความเสียดทานจลน์ Kinetic Friction

ลักษณะการเกิดความเสียดทาน

7.3 มุมของความเสียดทาน

เมื่อเกิดแรงเสียดทานต่อต้านการเคลื่อนที่ (F)

รวมแรง F กับ N ได้แรงลัพธ์ R

ค่ามุม ϕ ที่ R ทำกับแรง N จะเป็นค่าคงที่
แม้ F และ N เปลี่ยนไป

มุมดังกล่าวเรียกว่า

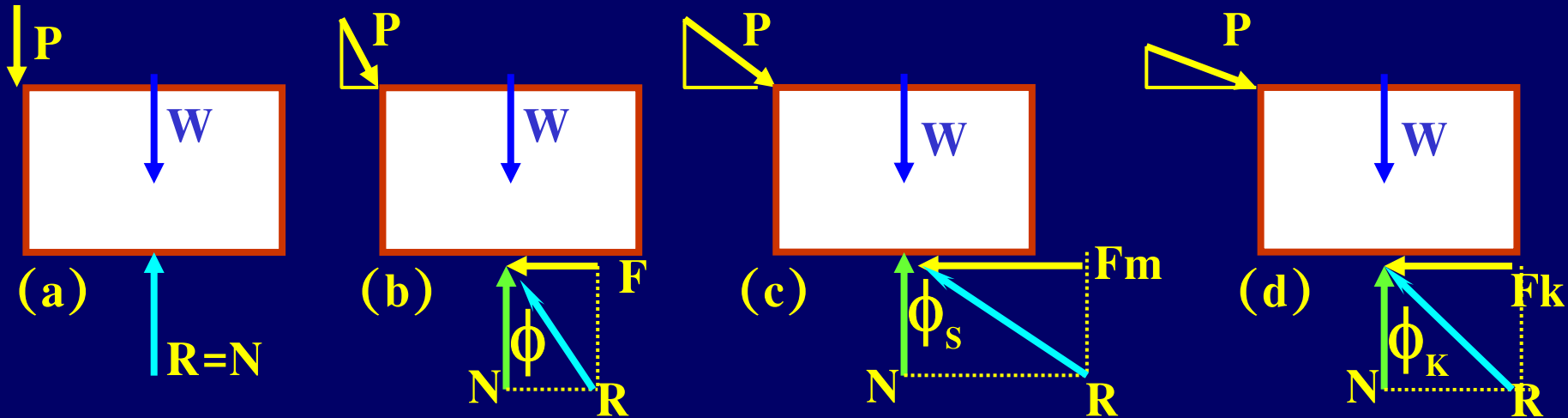
มุมแห่งความเสียดทาน

$$\tan \phi_s = (F_m)/N = \mu_s N/N = \mu_s$$

$$\tan \phi_k = (F_k)/N = \mu_k N/N = \mu_k$$

มุมแห่งความเสียดทานใน 4 สภาวะ ของระบบแรง มีดังนี้

รูป (a)
ไม่มีแรงผลักร
ยังอยู่นิ่ง
 $F = 0$ $\bar{R} = \bar{N}$
 $\phi = 0$

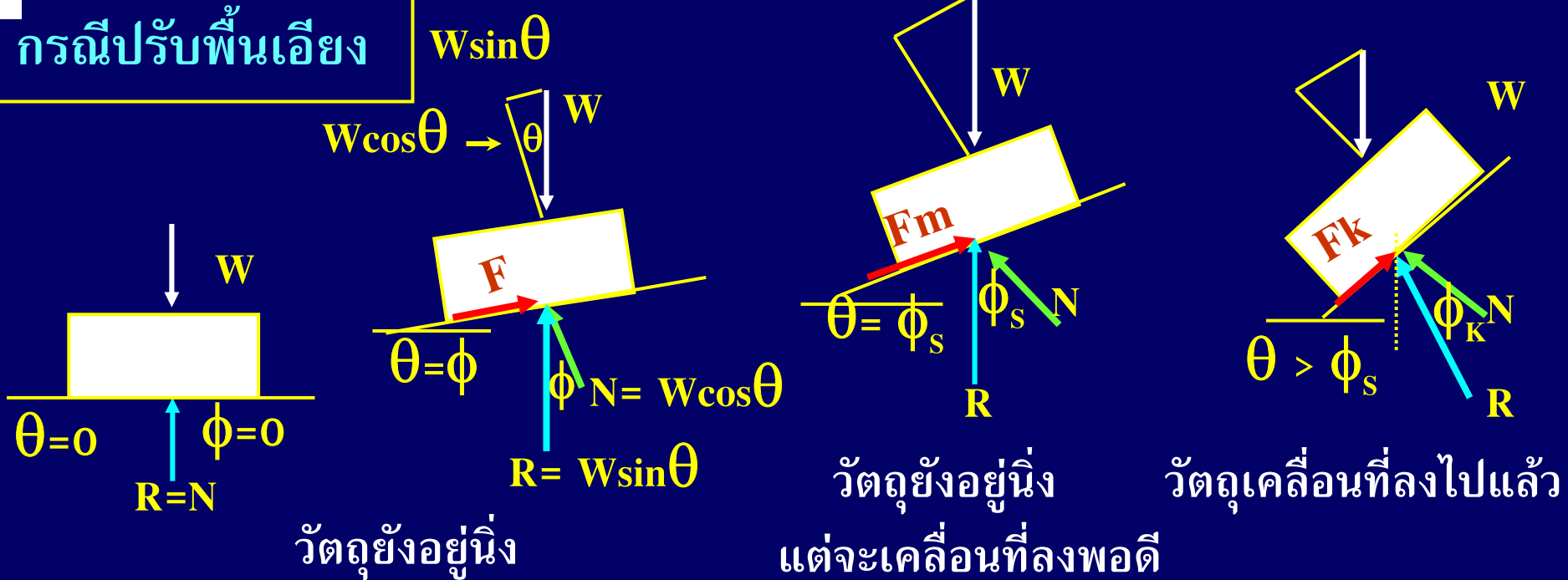
รูป (b)
มีแรงผลักรเล็กน้อย
ยังอยู่นิ่ง
 $F = P_x$ $\bar{R} = \bar{N} + \bar{F}$
มุม ϕ ไม่มาก

รูป (c)
มีแรงผลักรมากขึ้น
จะเคลื่อนที่พอดี
แต่ยังอยู่นิ่ง
เกิด F_m $\bar{R} = \bar{N} + \bar{F}$
มุม $= \phi_s$

รูป (d)
มีแรงผลักรมากขึ้นอีก
จนเคลื่อนที่ไปแล้ว
เกิด F_k $\bar{R} = \bar{N} + \bar{F}$
มุม $= \phi_k$

กรณีปรับพื้นเอียง

$$\theta=0$$

$$R = N = W$$

$$F = 0$$

$$\text{มุม } \phi = 0$$

$$\theta = \phi$$

$$N = W\cos\theta$$

$$F = W\sin\theta$$

$$\text{มุม } \phi = \phi$$

$$\theta = \phi_s$$

$$N = W\cos\theta$$

$$F_m = W\sin\theta$$

$$\text{มุม } \phi = \phi_s$$

$$\theta > \phi_s$$

$$N = W\cos\theta$$

$$F_k < W\sin\theta$$

$$\text{มุม } \phi = \phi_K$$

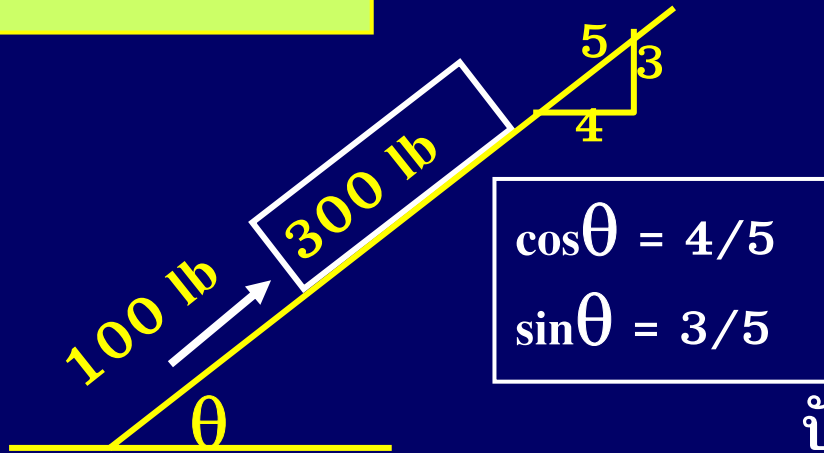
$$\text{มุม } \theta = \phi_s$$

เรียกว่า Angle of Repose

รศ.ประเสริฐ คำรงค์ชัย

ตัวอย่าง 7.1

ข้อมูล

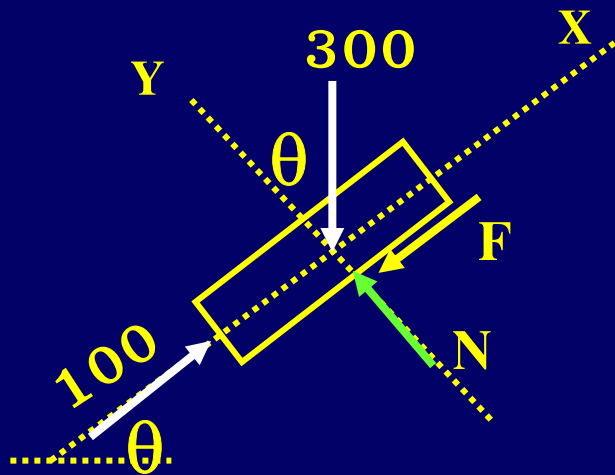
กล่องหนัก 300 lb วางบนพื้นเอียง

มีแรงดันขึ้น 100 lb

$$\mu_s = 0.25 \quad \mu_k = 0.20$$

ปัญหา

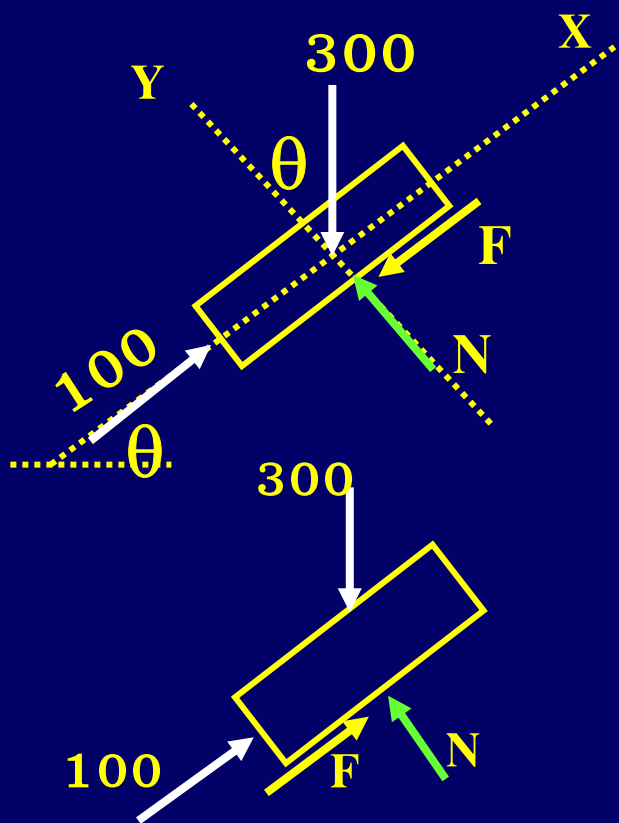
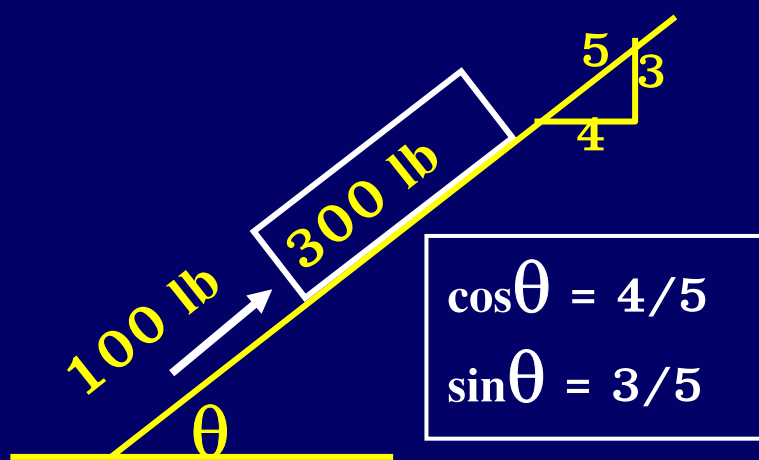
1. กล่องนี้อยู่ในสถานะสมดุลหรือไม่
2. หาค่าแรงเสียดทานที่เกิดขึ้น

วิธีทำ

เขียน FBD กล่อง ตั้งแกน X ขนานพื้น

1. ก่ออยู่ในสภาวะสมดุลหรือไม่

สมมุติว่ากล่องสมดุลและจะเคลื่อนที่ขึ้น

$$\sum F_x = 0; \quad 100 - 300 \sin \theta - F = 0$$

$$F = -80$$

แสดงว่ากล่องนี้จะเคลื่อนลง F ช่วยดันไว้
ขนาดแรงที่ต้องการเพื่อให้สมดุล = 80 lb.

$$\sum F_y = 0; \quad N - 300 \cos \theta = 0$$

$$N = 240$$

แรงเสียดทานสูงสุดที่เกิดขึ้น $F_m = \mu_s N$

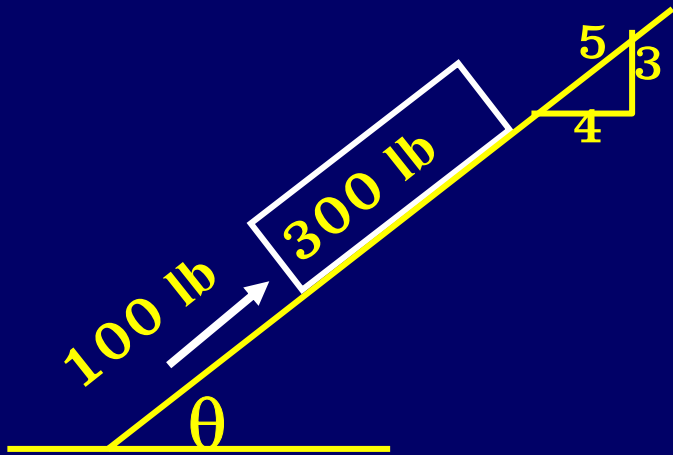
$$F_m = 0.025(240) = 60 \text{ lb.}$$

แรงเสียดทานมีไม่พอ กล่องเคลื่อนลงแล้ว

กล่องไม่อยู่ในสภาวะสมดุล ****

รศ.ประเสริฐ คำรังชัย

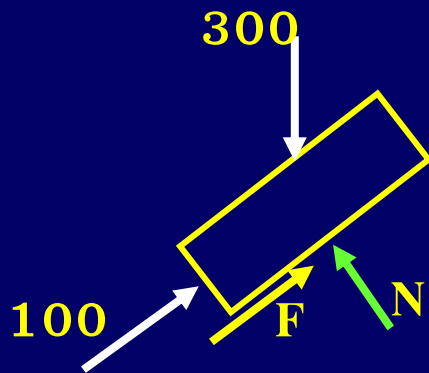

2. ค่าแรงเสียดทานที่เกิด

จะเป็นแรงเสียดทานจลน์

เพราะกล่องมีการเคลื่อนที่แล้ว

$$F_k = \mu_K N = 0.20(240) = 48 \text{ lb.}$$

ตัวอย่าง 7.2

ข้อมูล เลื่อนไม้รับน้ำหนัก 750 kg
 อยู่บนพื้นเอียง 15 องศา มีแรงดึง P
 $\mu_s = 0.40$ $\mu_k = 0.30$

ปัญหา หาแรง P ที่ทำให้ เลื่อนนี้
 (a) จะเคลื่อนที่ขึ้นพอดี
 (b) เคลื่อนที่ขึ้นไปแล้ว
 (c) จะเคลื่อนที่ลงพอดี

วิธีทำ

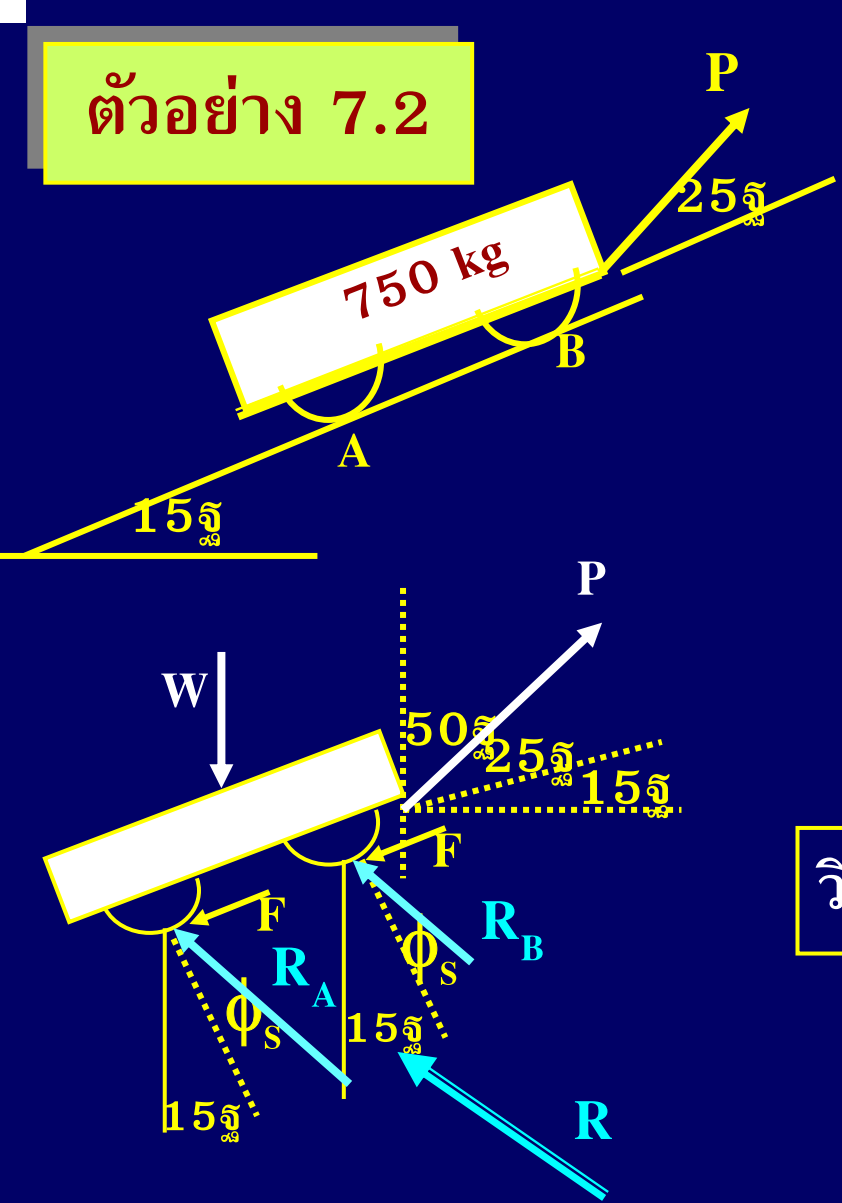
เขียน FBD เลื่อน

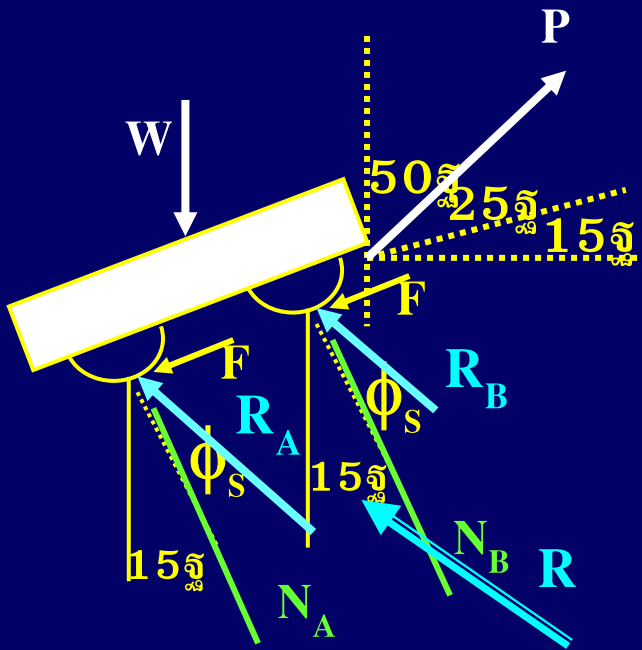
กำหนดแรงต่างๆ R_A, R_B (ค่าไม่เท่ากัน)

มีทิศทางเดียวกัน ϕ_s เท่ากัน

$$R = R_A + R_B$$

สรุปว่า มีแรง 3 แรง คือ W, R, P

(a)

จะเคลื่อนขึ้นพอดี (F_m)

เขียนสามเหลี่ยมแทนแรงได้ดังรูป
 มุมที่ P ทำกับ W หรือแนวตั้ง = 50°
 มุมที่ R ทำกับ W หรือแนวตั้ง = α

$$\alpha = \phi_s + 15^\circ$$

$$\phi_s = \tan^{-1} \mu_s = 21.8^\circ$$

$$\alpha = 21.8 + 15^\circ = 36.8^\circ$$

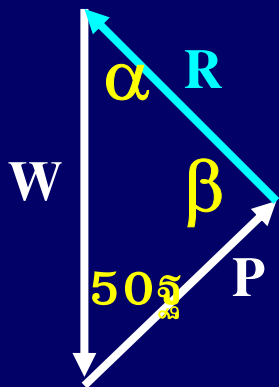
$$\beta = 180 - 50 - 36.8 = 93.2^\circ$$

$$W = (750\text{kg})(9.81) = 7360\text{N} = 7.36 \text{ kN}$$

ใช้ Sine Law

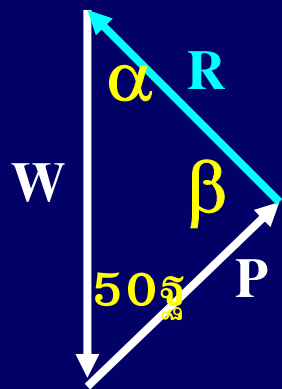
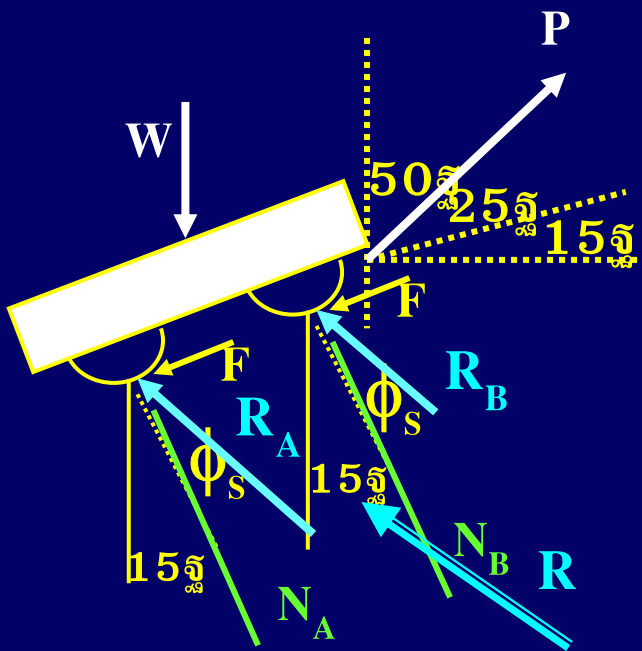
$$P / (\sin 36.8) = 7.36 (\sin 93.2)$$

$$P = 4.42 \text{ kN}$$

(b)

เคลื่อนที่ขึ้นไปแล้ว (F_k)

ใช้ Sine Law

เขียนสามเหลี่ยมแทนแรงได้ดังรูป
มุมที่ P ทำกับ W หรือแนวตั้ง = 50°

มุมที่ R ทำกับ W หรือแนวตั้ง = α

$$\alpha = \phi_K + 15^\circ$$

$$\phi_K = \tan^{-1} \mu_K = 16.7^\circ$$

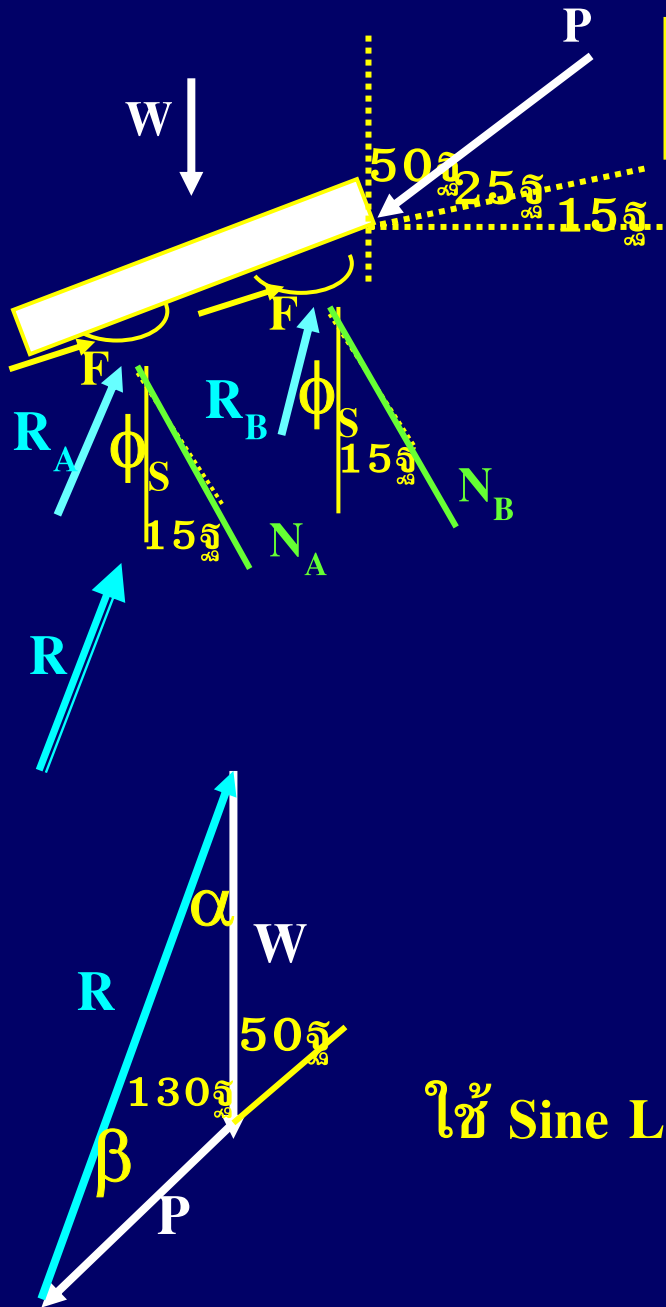
$$\alpha = 16.7 + 15^\circ = 31.7^\circ$$

$$\beta = 180 - 50 - 31.7 = 98.3^\circ$$

$$P / (\sin 31.7) = 7.36 / (\sin 98.3)$$

$$P = 3.91 \text{ kN}$$

(c)

จะเคลื่อนที่ลงพอดี (F_m)

P จะต้องช่วยดันลง

เขียนสามเหลี่ยมแทนแรงได้ดังรูป
มุมที่ P ทำกับ W หรือแนวตั้ง = 130°

ลักษณะ P ผลักลง

มุมที่ R ทำกับ W หรือแนวตั้ง = α

$$\alpha = \phi_s - 15^\circ$$

$$\phi_s = \tan^{-1} \mu_s = 21.8^\circ$$

$$\alpha = 21.8 - 15^\circ = 6.8^\circ$$

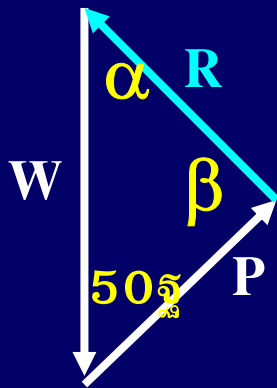
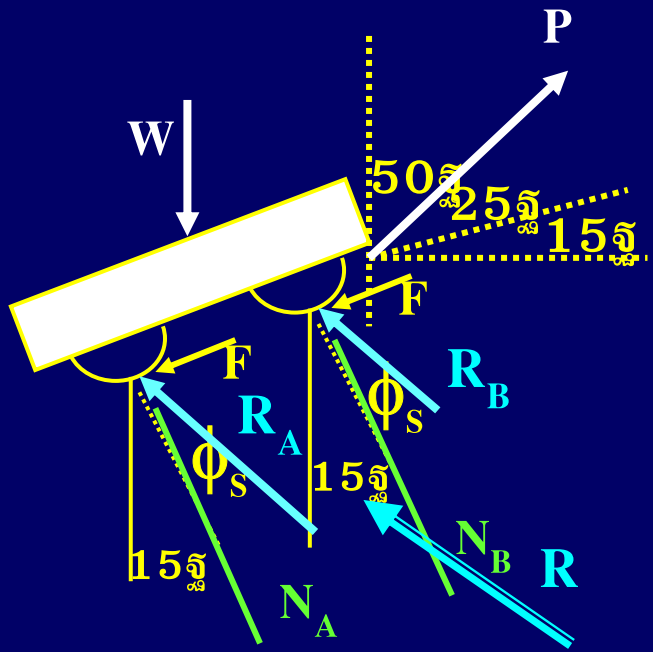
$$\beta = 180 - 6.8 - 130 = 43.2^\circ$$

ใช้ Sine Law

$$P / (\sin 6.8) = 7.36 / (\sin 43.2)$$

$$P = 1.273 \text{ kN}$$

ปัญหาตัวอย่างนี้

ค่า R_A, R_B ไม่เท่ากัน

เพียงแต่ทิศทางเดียวกันเท่านั้น
หรือขนานกัน

เพราะ N และ F_m, F_k

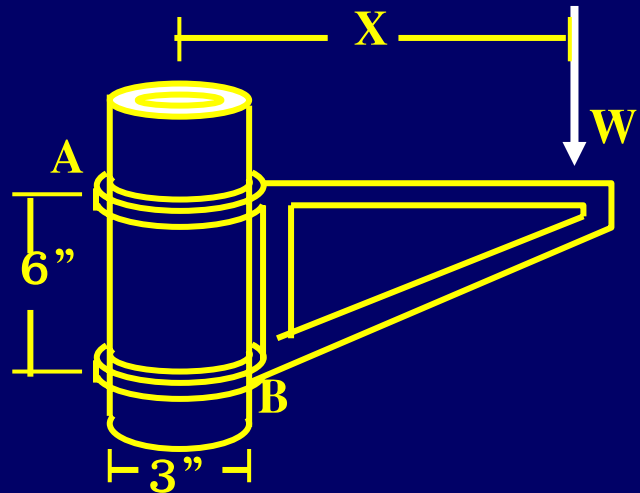
ที่จุด A และ B ไม่เท่ากัน

หากต้องการหา N หรือ R_A, R_B
จะต้องใช้วิธีสมการสมดุล

$$\Sigma M = 0, \Sigma F = 0$$

ตัวอย่าง 7.3

ข้อมูล หิ้งเลื่อนดังรูปคล้องไว้กับท่อ
 $\phi 3''$ บรรทุกน้ำหนัก W

$$\mu_s = 0.25$$

ปัญหา ทหาระยะ X ที่สั้นที่สุด
ที่หิ้ง จะคงที่อยู่ได้

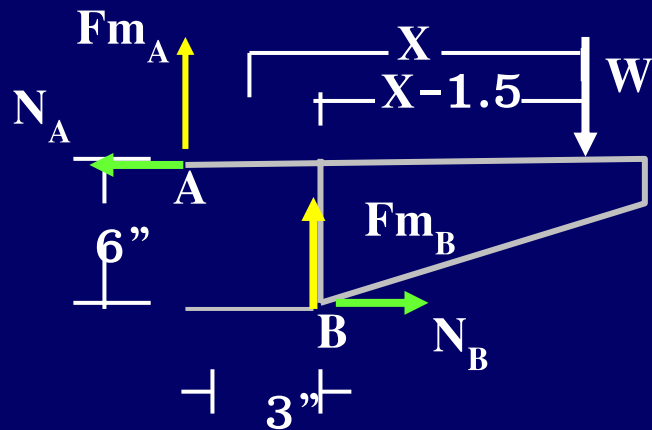
วิธีทำ

สภาวะหิ้งคงที่อยู่ได้

หมายถึงหิ้งจะเคลื่อนที่ลงพอดี
แต่ยังไม่ลง

เขียน FBD หิ้ง พบว่า เกิดแรง
เสียดทานที่ จุด A และ B ดังรูป

$$Fm_A = \mu_s N_A = 0.25 N_A$$

$$Fm_B = \mu_s N_B = 0.25 N_B \quad \text{-- (1)}$$

$$\sum F_Y = 0 ; \quad Fm_A + Fm_B - W = 0$$

$$0.25 N_A + 0.25 N_B - W = 0 \quad \text{-- (2)}$$

$$\sum F_X = 0 ; \quad -N_A + N_B = 0 ; \quad N_A = N_B$$

แทนค่า N_A ใน (2) $0.25 N_A + 0.25 N_B = W$

$$N_A = 2W \quad \text{-- (3)}$$

$$\sum M_B = 0 ; \quad (N_A)(6) - (Fm_A)(3) - (W)(X-1.5) = 0$$

แทนค่า $Fm_A = 0.25N_A$; $6(N_A) - 3(0.25 N_A) - XW + 1.5W = 0$

แทนค่า $N_A = 2W$; $6(2W) - 0.75(2W) - XW + 1.5W = 0$

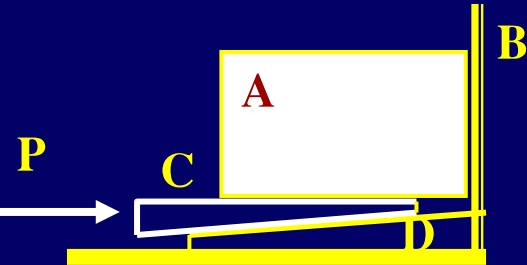
$$X = 12 \text{ in}$$

7.5 ความเสียดทานในลิ่ม (Wedge)

การตอกลิ่ม เป็นวิธีการใช้ยกหรือปรับตำแหน่งวัตถุหนัก ๆ

มีวัตถุ A , กำแพง B, ลิ่ม C, ฐาน D
ชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ คือ
วัตถุ A และ ลิ่ม C

เขียน FBD ของวัตถุ A

มีแรงกระทำหลายแรง

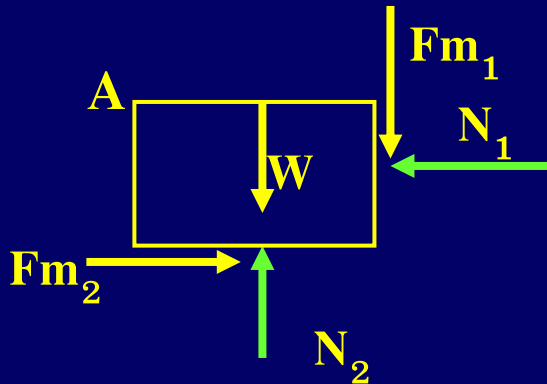
จะใช้วิธีแตกแรงเป็นแรงคู่ฉาก หรือ

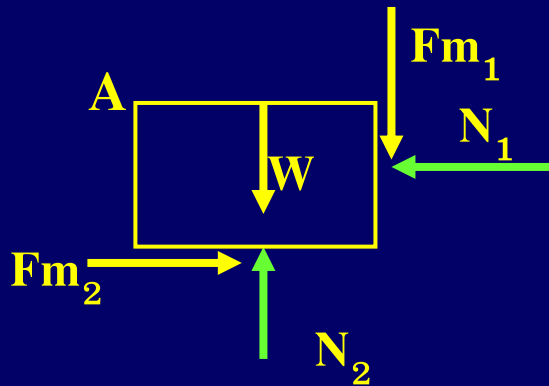
รวม F กับ N เป็น R ก็ได้

เมื่อวัตถุจะเคลื่อนที่ขึ้นพอดี

$$Fm_1 = \mu_s N_1$$

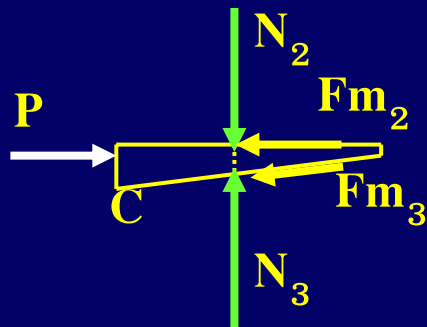
$$Fm_2 = \mu_s N_2$$

เขียน FBD ของ ลิ่ม C

$$Fm_3 = \mu_s N_3$$

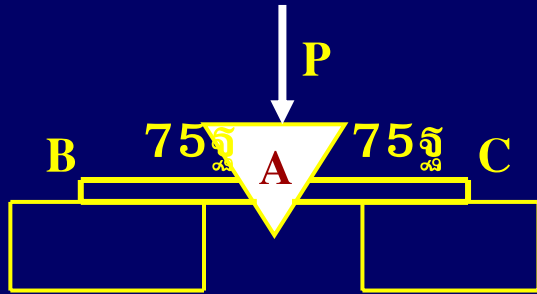

จาก FBD ของชิ้นส่วนทั้งสอง

ใช้สมการสมดุล ในการแก้ปัญหา

ตัวอย่าง 7.4

ข้อมูล ลิ่มเอียงทำมุมกับแนวราบ 75 องศา
 ทั้งสองด้าน น้ำหนักลิ่มน้อยมาก B และ C
 เป็น Plate หนัก 100 lb. $\mu_s = 0.35$

ปัญหา หาขนาดแรง P ที่ทำให้ลิ่ม
 จะเคลื่อนที่พอดี เมื่อ

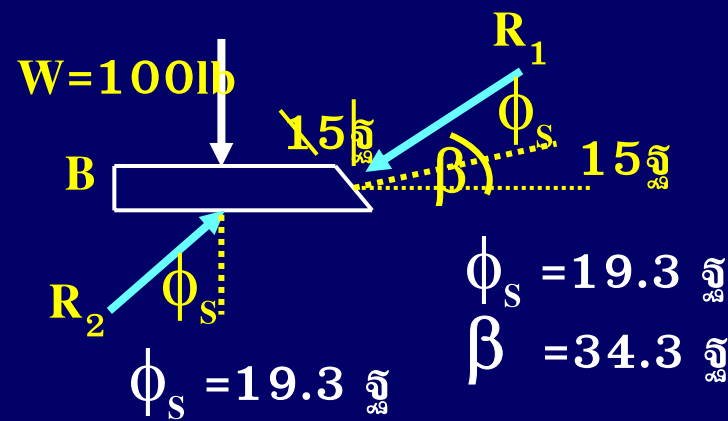
- (a) Plate B และ C เคลื่อนที่ได้
- (b) Plate C ถูกยึดแน่น

วิธีทำ

- (a) Plate ทั้ง 2 เคลื่อนที่ได้

เขียน FBD ของลิ่ม B

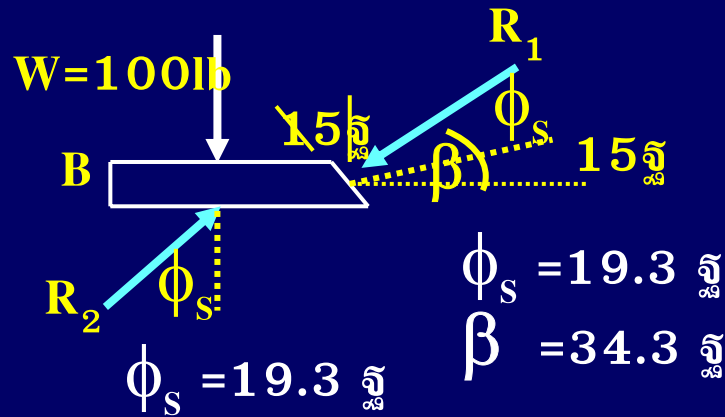
เมื่อลิ่มจะเคลื่อนที่ลงพอดี หมายความว่า
 Plate จะเคลื่อนที่ออกพอดีเช่นกัน

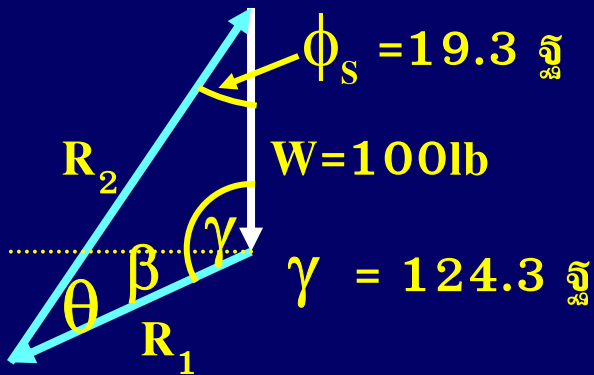
(a) Plate ทั้ง 2 เคลื่อนที่ได้

$$\phi_s = \tan^{-1} 0.35 = 19.3 \text{ ฐ}$$

$$\beta = 15 + 19.3 = 34.3 \text{ ฐ}$$

จาก FBD ของ Plate B พบว่า
มีแรง 3 แรง คือ W , R_1 , R_2
เขียนสามเหลี่ยมแทนแรง

$$\gamma = 90 + 34.3 = 124.3 \text{ ฐ}$$

$$\theta = 180 - 19.3 - 124.3 = 36.4 \text{ ฐ}$$

ใช้ Sine Law

$$R_1 / \sin 19.3 = 100 / \sin 36.4 = R_2 / \sin 124.3$$

$$R_1 = 55.7 \text{ lb.}, \quad R_2 = 139.2 \text{ lb.}$$

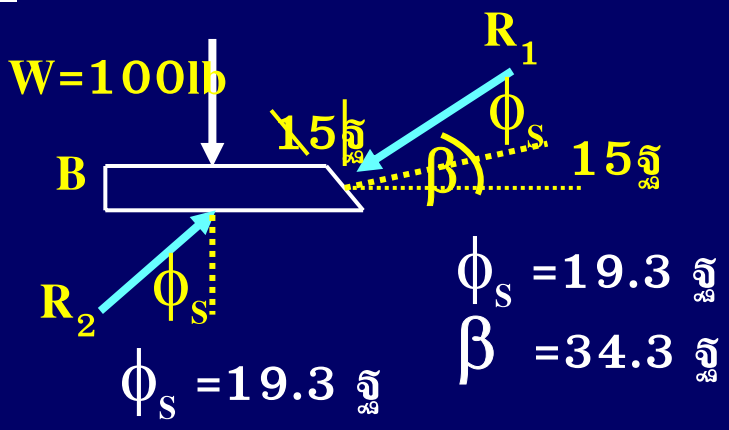

เขียน FBD ของลิ้ม

พบว่า มีแรง 3 แรงเช่นกัน คือ P, R_1, R_3

R_1 ส่งต่อมาจาก Plate B

เขียนสามเหลี่ยมแทนแรง

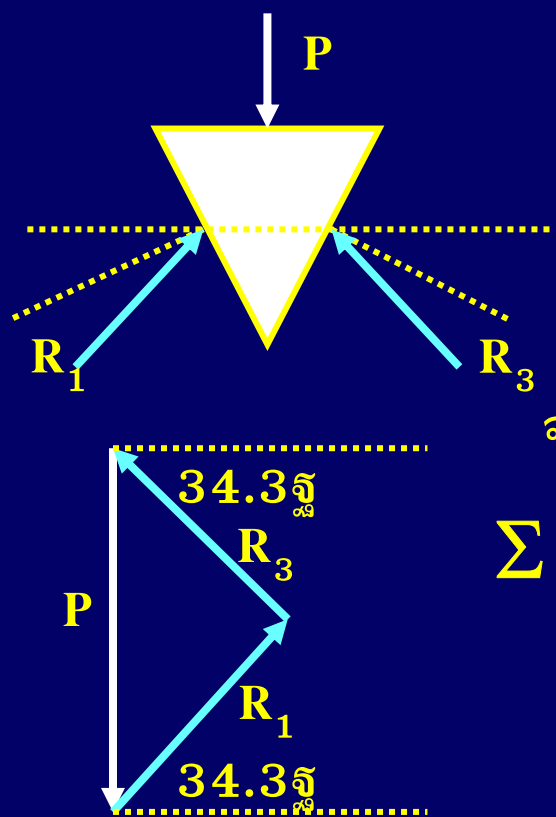

เนื่องจากเกิดลักษณะสมมาตร

$$R_3 = R_1 = 55.7$$

และทำมุมกับแนวราบเท่ากับ 34.3°

จากสามเหลี่ยมแทนแรง เป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว

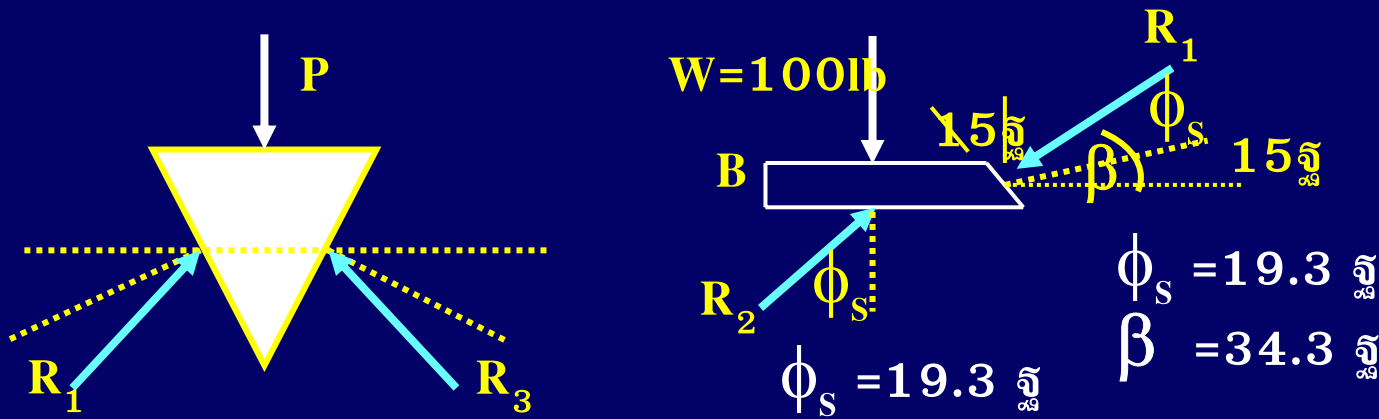

$$\sum F_Y = 0 \quad P = 2R_1 (\sin 34.3^\circ)$$

$$P = 2(55.7)(\sin 34.3^\circ)$$

$$P = 62.8 \text{ lb.}$$

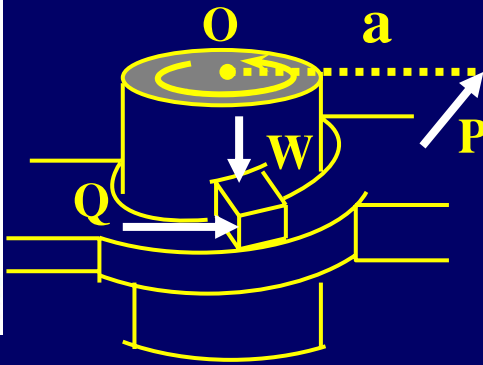
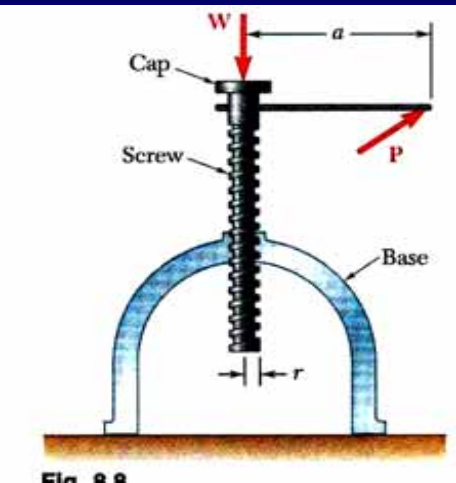

จาก FBD ของ Plate และ FBD ของลิ่ม
 Plate C ไม่ได้เกี่ยวข้องในการคำนวณ
 ถึงแม้ว่า Plate C จะถูกยึดแน่นไว้ หรือไม่ก็ตาม
 ค่า P ก็ไม่เปลี่ยนแปลง ยังคงเท่ากับ 62.8 lb
 จะทำให้ลิ่ม จะเคลื่อนที่พอดี
 R_1 , R_2 และ R_3 เป็นผลรวมของ N และ F_m

7.6 แรงเสียดทานในเกลียวเหลี่ยม (Square Threaded Screws)

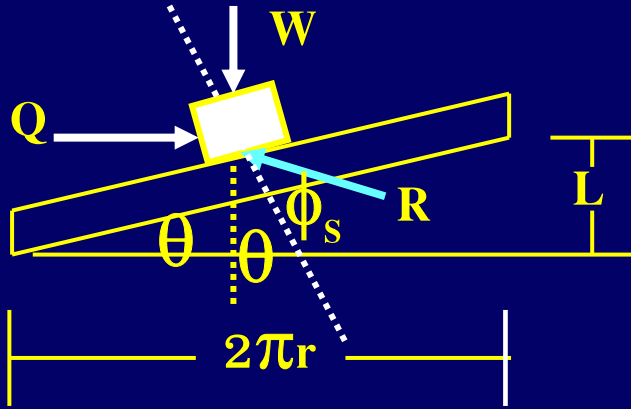
เกี่ยวข้องกับวิเคราะห์แรงในเครื่องมือกล ที่ใช้ขับเคลื่อนด้วยเกลียวเหลี่ยม

เกลียว มี 2 ลักษณะ คือ

1. เกลียวเดี่ยว (Single Thread)
2. เกลียวคู่ (Double Thread)

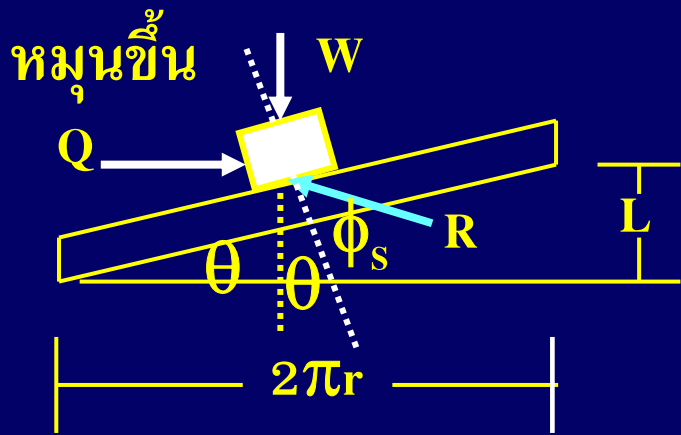
เมื่อเราตัดเกลียวของแท่นออกมา
1 รอบเกลียว

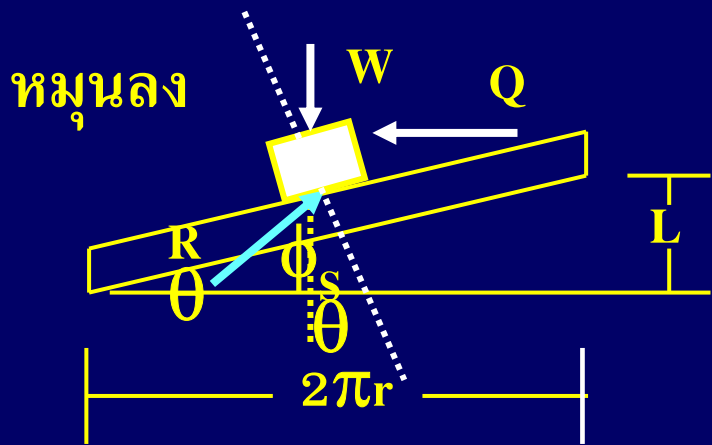
คลี่ออกให้เป็นพื้นเอียง เขียน FBD ได้ดังรูป
เกลียวอีกชุด จะเป็นเสมือนน้ำหนักบรรทุก

ϕ_s คือ มุมที่ R ทำกับแนว N

แรงกระทำต่อน้ำหนักบรรทุก ประกอบด้วย
 W จากน้ำหนักบรรทุกจริง
 Q แรงดันที่ถ่ายทอดมาจากแรงผลัก P
 R แรงรวมของ N กับ F_m ที่ผิวสัมผัส

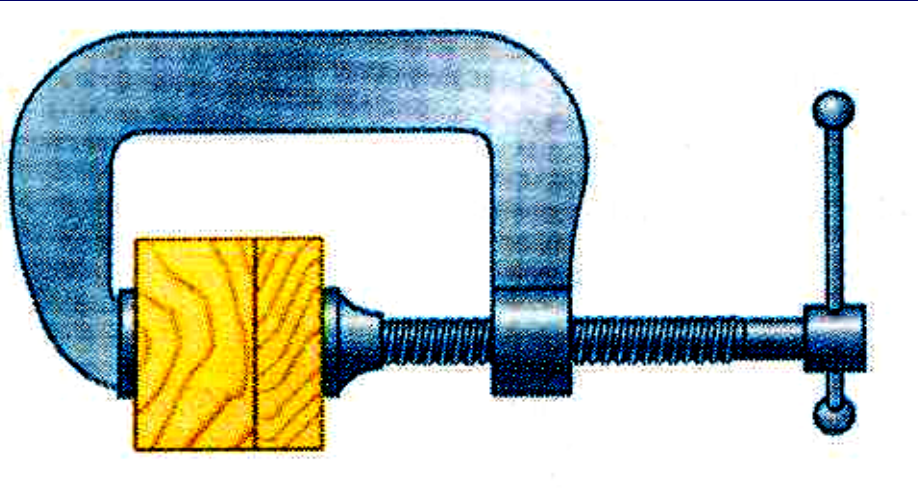

ความลาดเอียงของพื้นเอียง หาได้จาก
 ระยะห่างช่วง Pitch (1 ช่วงเกลียว)
 ซึ่งก็คือ ความสูง L และความยาว
 1 รอบเกลียวจากรัศมีเกลียว = $2\pi r$

เกลียวเดี่ยว $L = 1 \text{ Pitch}$; เกลียวคู่ $L = 2 \text{ Pitch}$

ตัวอย่าง 7.5

ข้อมูล

Clamp บีบไม้แบบเกลียวคู่

เส้นผ่าศูนย์กลางกลางเกลียว 10 มม

ระยะ Pitch 2 มม แรงบิดที่ก้าน

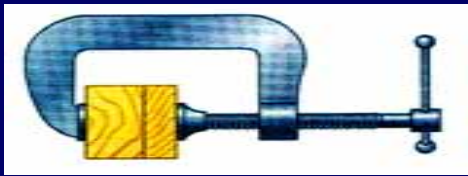
เท่ากับ $40 \text{ N} \cdot \text{m}$ $\mu_s = 0.30$

ปัญหา

(a) หาแรงที่กระทำต่อชิ้นไม้

(b) แรงบิดที่จำเป็นเพื่อคลาย ออก

วิธีทำ

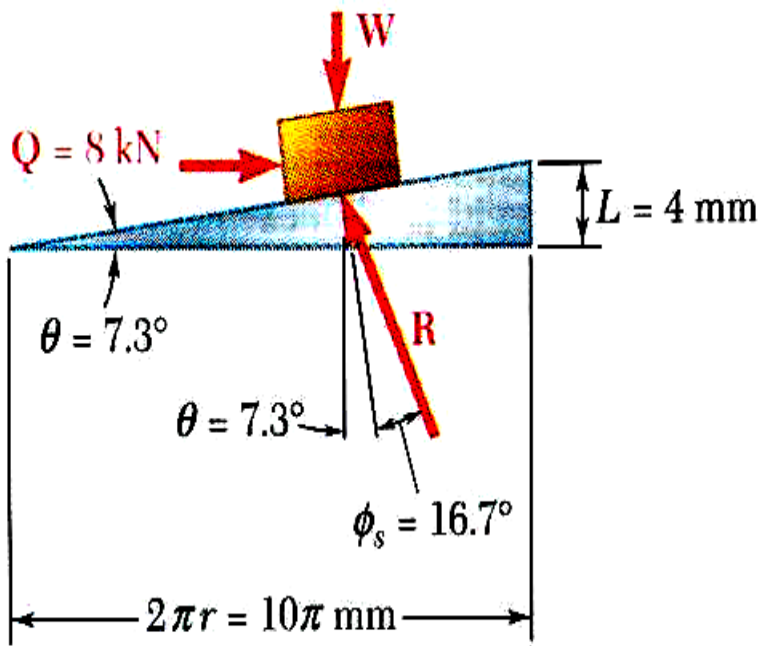
(a) แรงกระทำต่อชิ้นไม้

ตัดเกลียวมา 1 รอบเกลียว

$$L = 4 \text{ mm} ; \quad 2\pi r = 10\pi \text{ mm}$$

$$\tan \theta = 4 / 10\pi ; \quad \theta = 7.3^{\circ}$$

$$\tan \phi_s = \mu_s = ; \quad \phi_s = 16.7^{\circ}$$

$$\text{จากแรงบิด} = Qr = 40 \text{ N}\cdot\text{m}$$

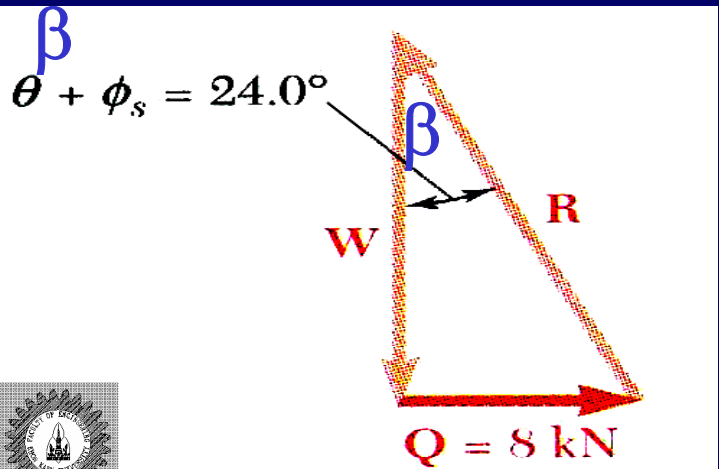
$$Q = 8000 \text{ N} = 8 \text{ kN}$$

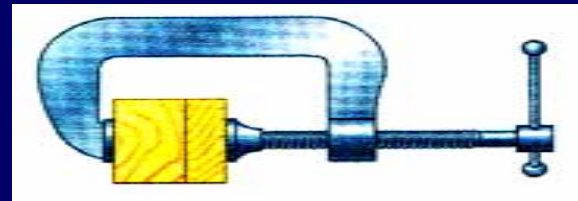
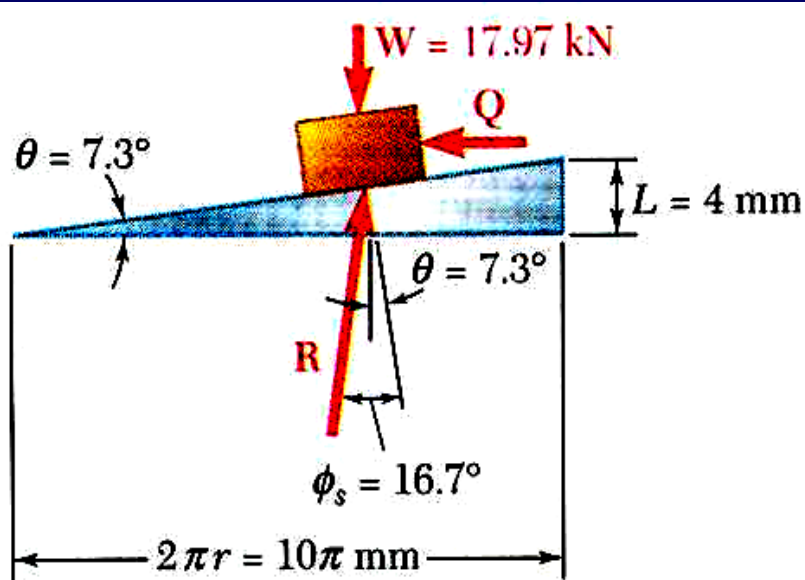
จากสามเหลี่ยมแทนแรง W, Q, R

$$\beta = \phi_s + \theta = 16.7 + 7.3 = 24^{\circ}$$

$$Q/W = \tan \beta ; \quad W = Q / (\tan \beta)$$

$$\text{แรงบีบไม้ } W = 17.97 \text{ kN}$$

(b) แรงบิดคลาย Clamp ออก

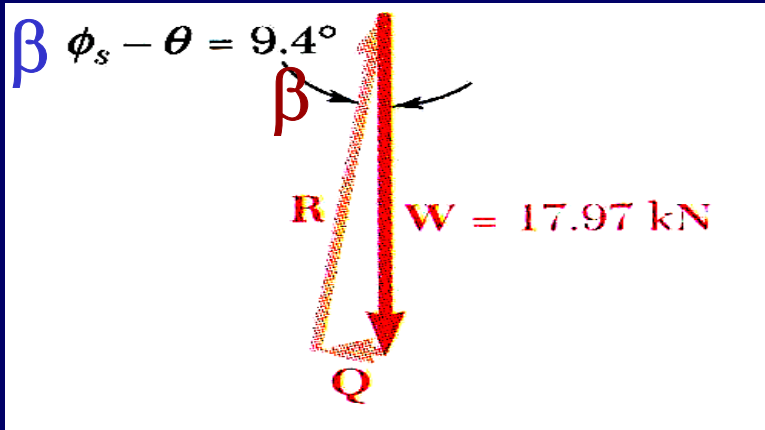
จากสามเหลี่ยมแทนแรง $\beta = 9.4^{\circ}$

$$Q = W(\tan\beta) = 17.97(\tan 9.4^{\circ})$$

$$Q = 2.975 \text{ kN}$$

$$Qr = 2.975 \times 5 = 14.87 \text{ N m}$$

$$\text{แรงบิดคลายออก} = 14.87 \text{ N m}$$

7.7 ความเสียดทานของสายพาน (Belt Friction)

การวิเคราะห์ความเสียดทานของสายพาน

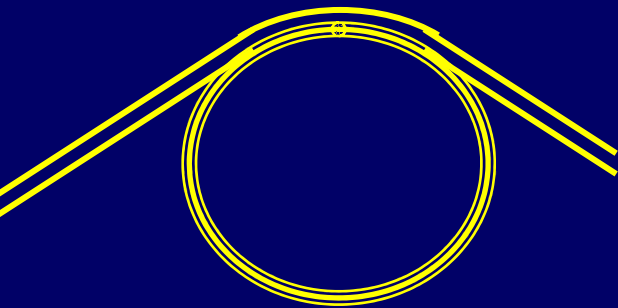
ก็เพื่อนำไปสู่การกำหนดชนิดและความตึงของสายพานใช้งาน

สายพานมี 2 ชนิด คือ

1. สายพานแบน (Flat Belt)

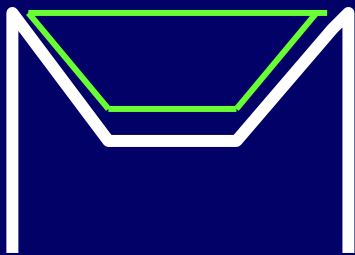
2. สายพาน วี (V - Shaped Belt)

สายพานแบน

จะคิดความเสียดทาน

ที่ท้องสายพานสัมผัส Pulley ทั้งหมด

สายพาน วี

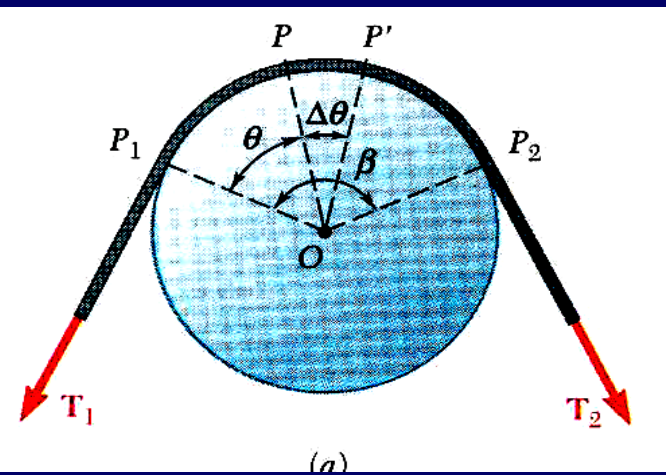
จะคิดความเสียดทาน

ที่แก้มสายพานทั้งสองด้านที่สัมผัส Pulley

สายพานแบน

พิจารณา ช่วงจะลื่นไถล หรือไถลไปแล้ว
จากรูป สายพานแบนคล้องผ่านกระบอกลูก
ยึดด้วยหมุดที่ จุดศูนย์กลาง O

ตัดชิ้นส่วนเล็กๆ $P-P'$ มาพิจารณา
มุมที่จุดศูนย์กลางรับ $PP' = \Delta\theta$

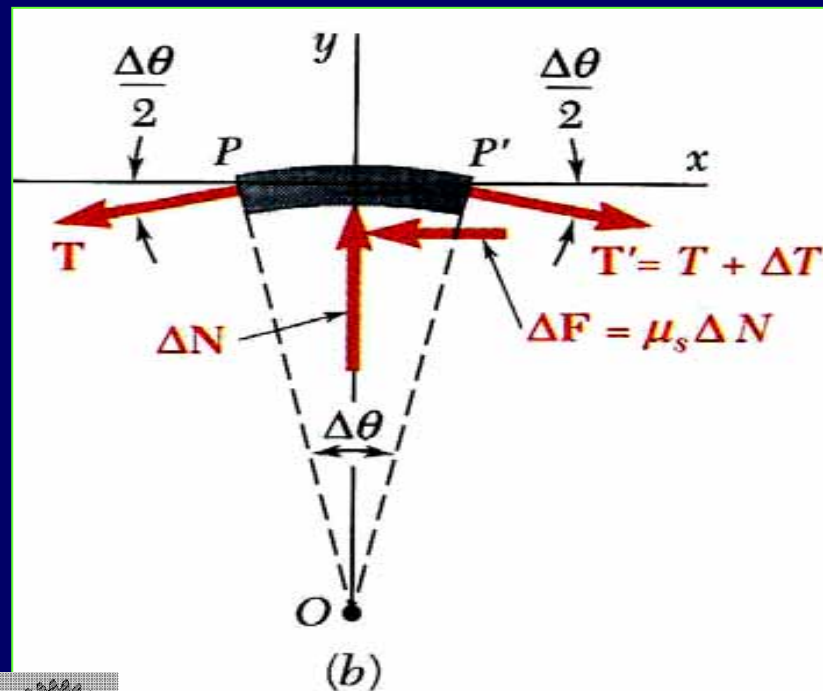
ในสภาวะที่จะลื่นไถลพอดี \rightarrow

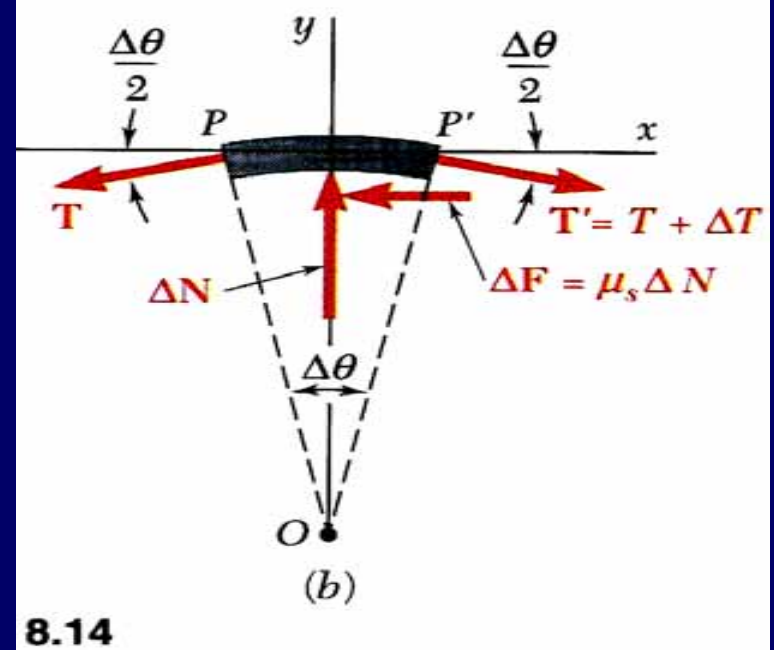
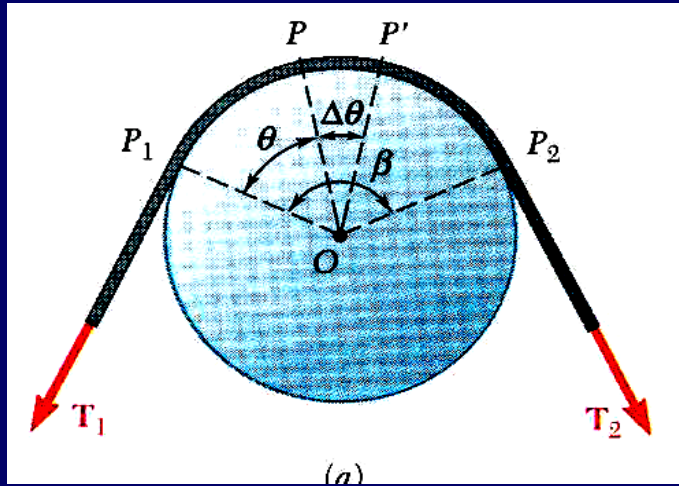
$$\Delta F = \mu_s \Delta N$$

ถ้า $\Delta\theta$ เข้าสู่อะนันต์ ;

$\Delta N, \Delta F, \Delta T$ 0 ด้วย

ตั้งแกน X, Y ใช้สมการสมดุล

8.14

$$\sum F_x = 0$$

$$(T + \Delta T) \cos(\Delta\theta / 2) - T \cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s \Delta N = 0$$

$$(\Delta T) \cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s \Delta N = 0 \quad \text{---- (7.11)}$$

$$\sum F_y = 0$$

$$\Delta N - (T + \Delta T) \sin(\Delta\theta / 2) - T \sin(\Delta\theta / 2) = 0 \quad \text{--- (7.12)}$$

$$\Delta N = [(T + \Delta T) + T] \sin(\Delta\theta / 2) = (2T + \Delta T) \sin(\Delta\theta / 2)$$

แทนค่า ΔN ใน (7.11)

$$(\Delta T) \cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s (2T + \Delta T) \sin(\Delta\theta / 2) = 0$$

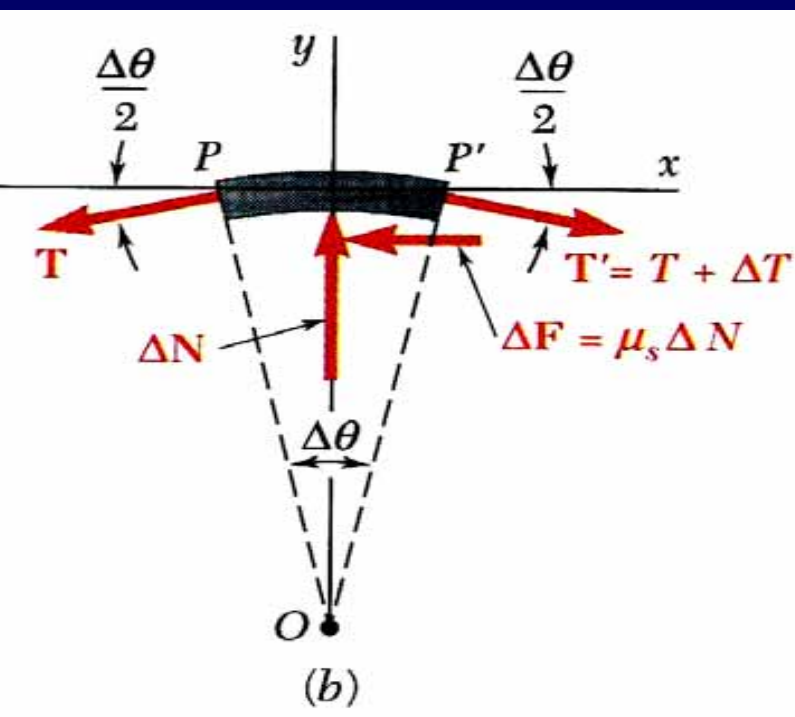
จาก $(\Delta T)\cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s (2T + \Delta T)\sin(\Delta\theta / 2) = 0$

เอา $\Delta\theta$ หาคancel ได้

$(\Delta T / \Delta\theta)\cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s (2T + \Delta T)\sin(\Delta\theta / 2) / \Delta\theta = 0$

จัดรูปใหม่ ได้

$(\Delta T / \Delta\theta)\cos(\Delta\theta / 2) - \mu_s (T + \Delta T / 2)\sin(\Delta\theta / 2) / (\Delta\theta / 2) = 0 \quad \text{--- (1)}$

จากเงื่อนไข $\Delta\theta \rightarrow 0$

$\cos 0 = 1$ และ $\Delta T / 2 \rightarrow 0$

$\sin(\Delta\theta / 2) / (\Delta\theta / 2) \rightarrow 1$

$\Delta T / \Delta\theta = dT / d\theta$

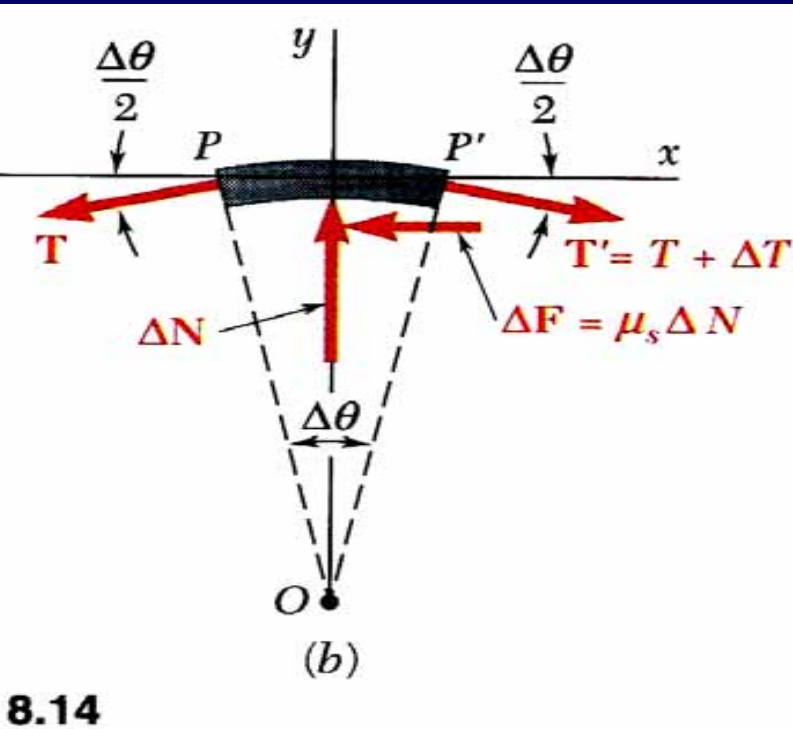
จาก สมการ (1) จะได้

$dT / d\theta - \mu_s T = 0$

$dT / T = \mu_s d\theta \quad \text{--- (2)}$

$$dT/T = \mu_s d\theta \quad \text{--- (2)}$$

Integrate สมการ (2) P_1 ถึง P_2

ที่ P_1 ; $\theta = 0$ $T = T_1$

ที่ P_2 ; $\theta = \beta$ $T = T_2$

$$\int_{T_1}^{T_2} \frac{dT}{T} = \int_0^{\beta} \mu_s d\theta$$

$$\ln T_2 - \ln T_1 = \mu_s \beta$$

$$\ln (T_2/T_1) = \mu_s \beta \quad \text{----- (7.13)}$$

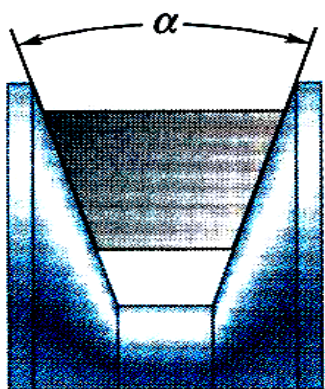
$$T_2/T_1 = e^{\mu_s \beta} \quad \text{---- (7.14)}$$

$$e = 2.71828$$

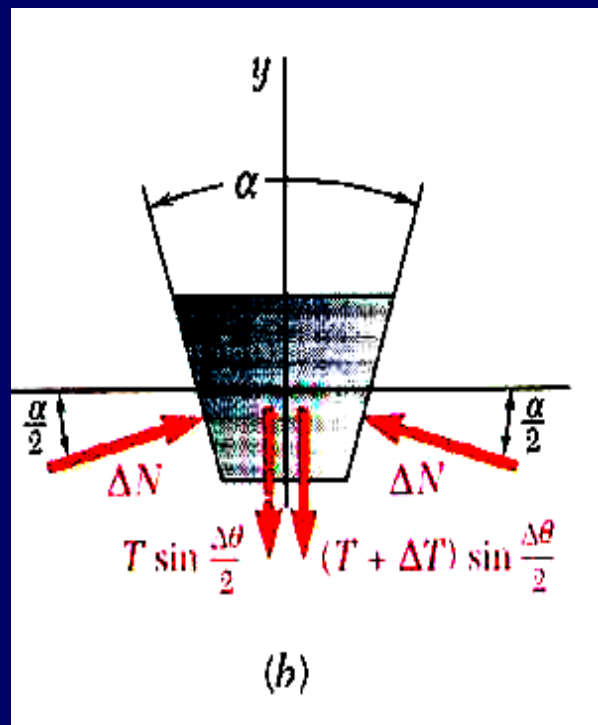
β เป็น radian

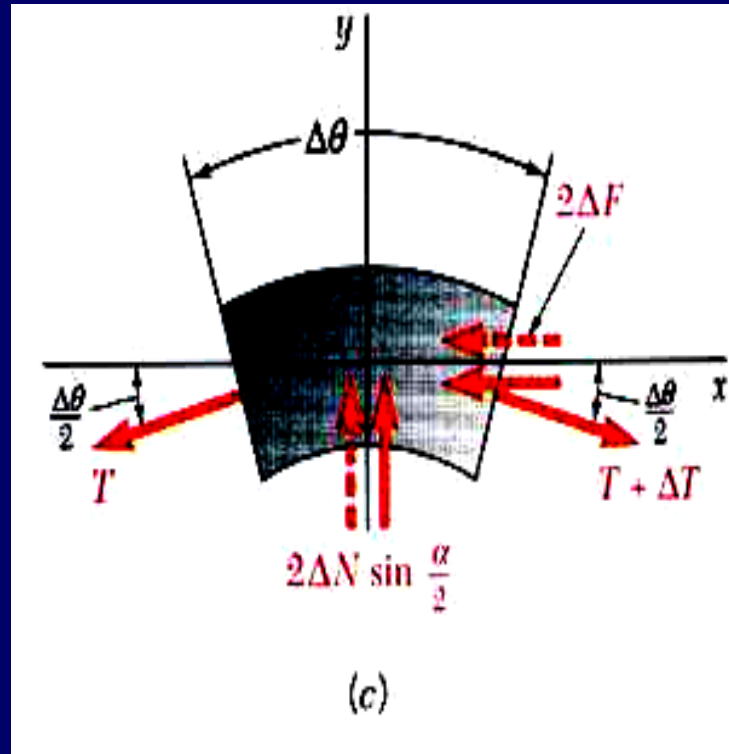
สายพาน - V

(a)

(b)

(c)

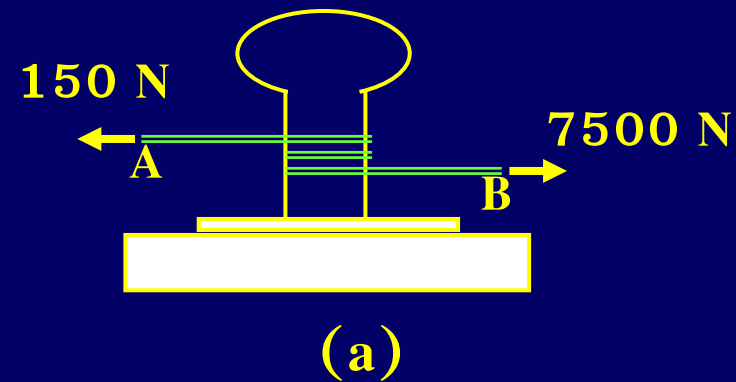
ดำเนินการเหมือนสายพานแบน

Integrated แล้ว ได้

$$T_2/T_1 = e^{\mu s \beta / \sin(\alpha/2)}$$

ตัวอย่าง 7.7

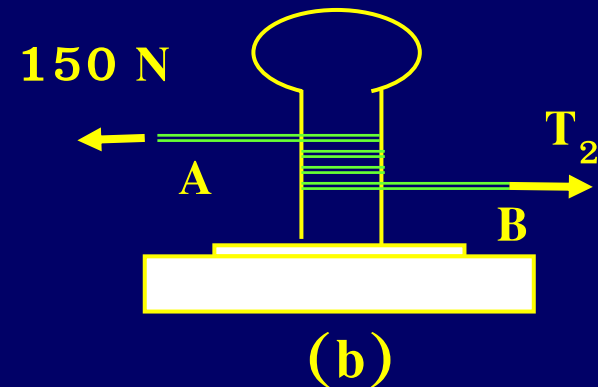
ข้อมูล

เชือกพันรอบเสา 2 รอบ มีแรงดึงที่ปลายเชือกทั้งสองดังรูป

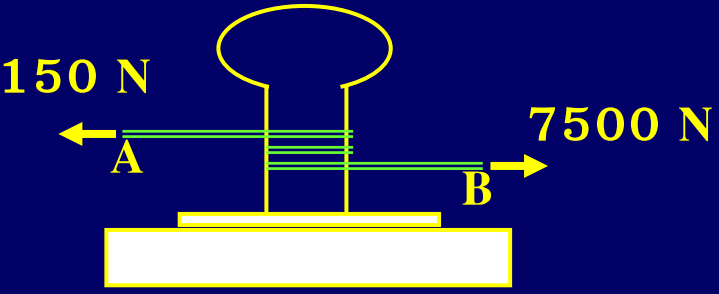
ปัญหา

- (a) หาค่า μ_s ระหว่างเชือกกับเสา
- (b) หาแรงดึงที่ปลาย B

เมื่อ เชือกพันรอบเสา 3 รอบ และเชือก จะเคลื่อนที่พอดี

วิธีทำ

(a) หา μ_s ใช้สมการ (7.13)
 เพราะเชือกคือสายพานแบน

$$\ln (T_2/T_1) = \mu_s \beta$$

เชือกพันรอบเสา 2 รอบ หา β

$$\beta = 2(2\pi) = 12.6 \text{ radian}$$

$T_1 = 150$; $T_2 = 7500$ แทนค่าในสมการ

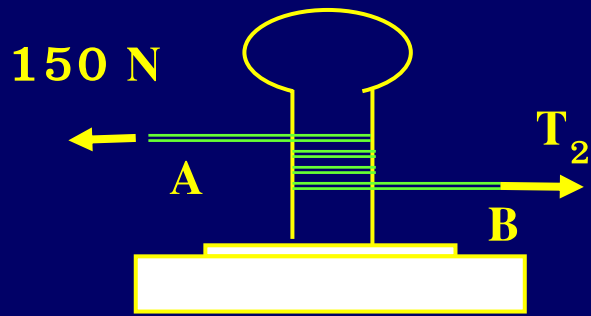
$$\ln (7500/150) = \mu_s 12.6$$

$$\ln 50 = 3.91 = \mu_s 12.6$$

$$\mu_s = 0.31$$

(b) หาแรง T_2 เมื่อเชือกพัน 3 รอบ

$$\beta = 3(2\pi) = 18.9 \text{ radian}$$

$$T_1 = 150 ; \quad \mu_s = 0.31$$

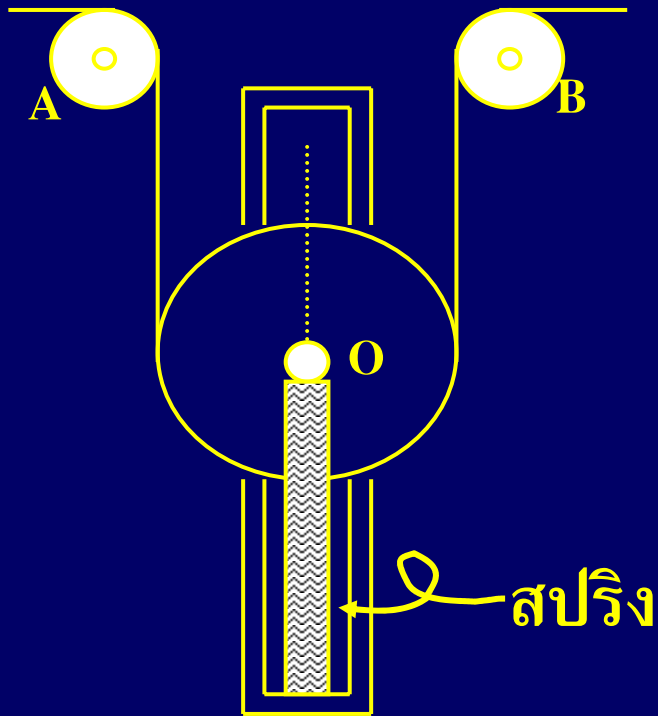
จากสมการ (7.14) ; $T_2 / T_1 = e^{\mu_s \beta}$

$$T_2 = [e^{(0.31)(18.9)}] [150] = (3.50)(150)$$

$$T_2 = 52500 \text{ N} = 52.5 \text{ kN}$$

ตัวอย่าง 7.8

ข้อมูล

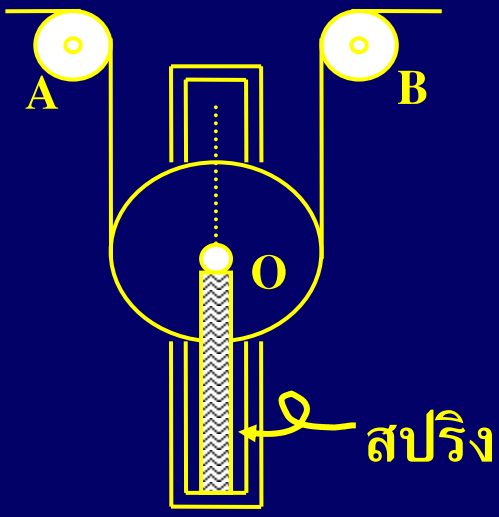
สายพานแบน พาดผ่านรอก A,B และคล้องผ่าน Pulley ซึ่งเคลื่อนที่ขึ้นลงได้ โดยมีสปริงดึงด้านล่าง เมื่อ Pulley มีแรงบิด 30 lb ฐ ft สายพานจะเลื่อนพอดี

$$\mu_s = 0.30$$

ปัญหา

หาค่าแรงที่เกิดในสปริงในขณะนี้

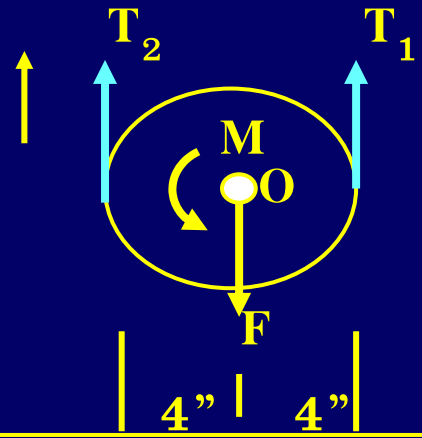

วิธีทำ

เขียน FBD ของ Pulley
แรง F คือแรงในสปริง
และ $T_2 > T_1$

ใช้สมการสมดุล $\Sigma M_O = 0$
 $T_1(4) - T_2(4) + 30 = 0$
 $T_2 - T_1 = 90 \text{ ----- (1)}$

มุมรับส่วนสัมผัส $\beta = 180^\circ = 3.14 \text{ rd}$
 จากสมการ (7.14)

$$T_2 / T_1 = e^{\mu_s \beta}$$

$$T_2 / T_1 = e^{(0.30)(3.14)} = 2.57$$

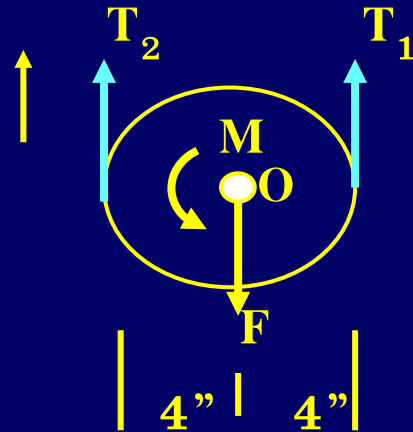
$$T_2 = 2.57 T_1 \text{ ----- (2)}$$

เมื่อเทียบกับการบิดของรอก
 สายพานจะเคลื่อนไปทาง $T_2 \uparrow$

$$T_2 - T_1 = 90 \text{ ----- (1)}$$

$$T_2 = 2.57 T_1 \text{ ----- (2)}$$

แทนค่า T_2 ลงใน (1)

$$2.57 T_1 - T_1 = 90;$$

$$T_1 = 57.3 \text{ lb.}$$

แทนค่า T_1 ใน (2)

$$T_2 = 147.3 \text{ lb.}$$

$$\sum F_Y = 0 ; \quad T_1 + T_2 - F = 0$$

$$F = 57.3 + 147.3 = 204.6 \text{ lb.}$$

แรงดึงในสปริงขณะนี้เท่ากับ 204.6 lb.

ฉบับที่ 7

